

# Een hit op het spoor

## Een song begrijpen en arrangeren

Als we naar de actuele hitlijsten kijken, zijn de meeste songs - op enkele uitzonderingen na - op dezelfde manier opgebouwd. Hoewel het produceren van een hit meer inhoudt dan alleen het analyseren van het muzikale proces kunnen door de opbouw van succesvolle songs te bekijken toch belangrijke werktuigen, structuren en werkwijzen worden ontdekt. Kies voor de nu volgende workshop een hit uit de hitlijsten. Het muziekstuk moet een doorzichtige muzikale vorm hebben en een begrensde dynamiek en instrumentatie. De tekst moet beeldend en veelzeggend zijn. Misschien kunt u samen met de leerlingen een passende song uitzoeken of laat u de leerlingen kiezen uit enkele geschikte songkandidaten. Het project duurt ongeveer twee tot drie lessen.

### Kennismaking

Als eerste wordt de originele versie met de leerlingen gezongen. De liederkst moet bij de eerste beluistering voor de leerlingen goed zichtbaar zijn via bijvoorbeeld een overheadprojector.

Om het begrip van de tekstinhoud te trainen kunnen er aansluitend korte vragen over de inhoud van het stuk aan de klas worden gesteld of u laat de leerlingen - na uitschakelen van de projector - kort de inhoud van de tekst weergeven.

Als de uitvoerende artiest van het lied bekend is kunt u erop rekenen dat de klas al veel weet over de betreffende artiest en dat ook wil laten blijken. Documenteer de gegevens over het leven en werk van de artiest op het bord.

Bij het opnieuw beluisteren van het lied wordt op het bord een horizontale grafiek gemaakt waarin de opbouw van het stuk voor wat betreft de dynamiek en de instrumentatie wordt getekend. Hiervoor kan de klas in twee groepen worden verdeeld. Terwijl de eerste groep zich met het dynamiekverloop bezighoudt kan de tweede groep gegevens verzamelen over de instrumentatie.





Foto

Video

Muziek

Ook moeten er tekeningen worden gemaakt die een relatie hebben tot de betekenis van de tekst. Geef voorbeelden en voeg hier bewust ook enkele afbeeldingen aan toe die geen herkenbare relatie met de songtekst hebben, om op deze manier discussie los te maken.

De opgave zou kunnen luiden: „De afbeeldingen en vormdelen zijn door elkaar geraakt. Knip ze uit en leg ze in de tekst op de juiste volgorde.“ Aan deze opgave kan in groepen van twee worden gewerkt.

## Groepssamenwerking

Na deze fase moet de klas in groepen worden verdeeld. De leerkracht wordt vanaf nu moderator.

De groepen kunnen door de scholieren zelf worden ingedeeld en bestaan uit de volgende categorieën:

### Pantomimegroep

Een kleine groep kan proberen de sterke beeldende kracht van de tekst uit te beelden in pantomime. Het kan helpen de scholieren hiervoor een aanleiding te geven.

Het zou bijvoorbeeld om een weergave voor doven kunnen gaan.

### Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep kan met behulp van de informatie op het bord een uitgebreide levensloop van de artiest of band samenstellen en deze chronologisch (bijvoorbeeld per jaar) rangschikken.

Daarbij kan met behulp van in de klas aanwezige naslagwerken of via zoekmachines op Internet discografische en biografische informatie worden verzameld.

De groep moet de gegevens zo samenstellen dat deze kunnen worden afgedrukt als een overzichtelijk geheel bijv. een plakkaat dat in de klas kan worden opgehangen.



Foto

Video

Muziek

## Tekengroep

Er kan ook een 'grafische' groep worden samengesteld die tekeningen maakt bij de liedtekst. Deze kunnen als illustratie worden gebruikt bij de voorstelling door de pantomimegroep, bijvoorbeeld als achtergrond op het bord of gewoon worden vastgehouden in de lucht.

Aanwijzing voor technisch onderlegde docenten: als er een scanner beschikbaar is kunnen de afbeeldingen ook in music maker worden verwerkt. Hiervoor moeten gescande afbeeldingen in een map worden opgeslagen en in music maker in het arrangement worden gesleept.

Op deze manier is het bijvoorbeeld mogelijk een 'eigen' diashow bij het lied te maken en het resultaat als video op te slaan.

## Computergroep

Op de MUC-CD vindt u het programma MAGIX music maker. Vervolgens moet de betreffende song naar de computer worden overgebracht. Dat kan het best als MP3 of er kan ook direct vanaf CD worden ingelezen. Houd er rekening mee dat het volgens de nieuwe auteursrechtenwetgeving niet meer toegestaan is kopieerbeveiligde CD's in computersoftware in te lezen. Als u hiermee problemen ondervindt, moet u teruggrijpen op een oudere (niet beveiligde) CD of de bestandsindeling MP3 of WMA gebruiken.

### ***Voor muzikaal en technisch onderlegden:***

*Als de song in de Arranger is gesleept moet deze met de Remixassistent worden geanalyseerd op tempo en maat. Als het materiaal met de Remixassistent in partjes gesneden kan de song opnieuw worden gemixt, d.w.z. dat de delen in een andere volgorde kunnen worden geplaatst en delen kunnen over elkaar heen worden gelegd.*

*Aanwijzing: Ga hier heel voorzichtig te werk, er ontstaat snel een onplezierige brei.*

Om het overzicht te behouden reserveert u spoor één en twee voor het audiomateriaal en de andere sporen voor video en beeldmateriaal.

De voltooide werkbladen kunnen ter ondersteuning bij de computer worden gebruikt omdat u hierop exacte tijdsinformatie vindt over de verschillende delen en de ingescande beelden. De scholieren moeten alleen de verticale tijdlijn omzetten naar de horizontale tijdlijn in het computerprogramma. Dit moet vooraf door de docent worden uitgelegd. Als er eventueel video's van de artiest beschikbaar zijn, kunnen deze ook in het arrangement worden geïntegreerd. Gewoon laden en via drag & drop naar de Arranger slepen.



Foto

Video

Muziek

Op het digitale werkblad moeten nu de individuele elementen op de juiste positie worden geplaatst en aan de lengte van het lied worden aangepast. Dit kan allemaal met de muis worden gedaan, als de muisaanwijzer naar het midden van een kleurbalk wordt gebracht (de muisaanwijzer verandert in een hand). Vervolgens kunnen de elementen met ingedrukte linker muistoets worden verplaatst.

Om teksten te in te korten of te verlengen moet de muisaanwijzer naar de rechterkant van een balk worden gebracht, waardoor deze in een pijlaanwijzer verandert. Nu kan de balk naar wens worden ingekort of verlengd.

Als u nauwkeuriger wilt werken kan er met het loepgereedschap worden in- en uitgezoomd.

Als het materiaal in grote lijnen is gearrangeerd kunnen de individuele objecten ook diverse effecten krijgen of kunnen er vervreemdingen op worden toegepast. De menu's hiervoor kunnen worden geopend door op het betreffende element te dubbelklikken. Op dit punt worden er vrijwel geen grenzen gesteld aan de creativiteit van de scholieren.

Het voltooide arrangement kan via Bestand > Arrangement exporteren > video als AVI ook als film worden opgeslagen en aan iedereen worden vertoond.

## Presentatie

Vervolgens presenteren alle groepen hun resultaten. De grafische en pantomimegroep kunnen tegelijk met de vertoning van de video optreden, door de betreffende afbeeldingen omhoog te houden en de pantomime op te voeren.